

Szárszó-Farkasháza, 1994

Nem hiszem, hogy Floridában érthető: miért egy irodalomtörténeti öngyilkosság színhelyén tanácskozik a feltámadásról újra meg újra a magyar közgondolkodás majd' minden áramlata. S hihetetlen: mintha a Farkasházy Tivadar vezette, kiebrudaltan országot járó rádiókabaré nyerte volna meg a választásokat. A kivertr trupp vert rá a televízióra: több szavazatot szerzett a győzteseknek, mint a bumeráng Parabola. Remélhetőleg az új kormányzásnak is kacagtató-bosszantó ellenőre lesz.

A humor nem koalíciós műfaj, de nevetve sokan léphe-tünk koalícióra. A szatirikus jókedv a felületes remény bo-rús elemzése. És fordítva. A pánikon is segített a kacagás. A mosoly nem mentőöv: gondolkodásra, cselekvésre serkent. A humoristák, bohócok – igaz –, olykor túlozkodják, ta-lálgatások légváraiba sáncolják el maguk. A történelemben néha nem tudják megkülönböztetni az altatódalt a sirató-énektől, de egyben-másban igazuk van. A politika viszont a lényeg ipara: ritkán hallgat a költői lelkekre, a viccekre; a politika nemigen figyelhet a részletekre.

Tavaly Szárszó 1994-et készített elő. Idén hosszabb a futamideje. Szárszón, Farkasházyék közügyileg is vendégszerető kertjében az ember megérzi, hogy a történelem az elodázhatatlan események birodalma. Hogy Magyarországon a jót is csak merényletszerűen lehet elkövetni: amikor pillanatokra kioltódik a félelem, elmosolyodik a feszültség: akár önmagán is gúnyolódik. Rosszabb esetben a fenyegetettségtől időleg megszabadulók előbb-utóbb egymásnak esnek. Ez most Szárszón még nem történt meg. Egy humo-rista ugyan nyílt interjúban fojtotta gyilkos humorba a meg-faggatott politikus minden válaszkésérletét, s úgy tréfált, mint aki gyűlöl – erre azonban az igazi ironia csak legyint. Nem műbalhé volt ugyan, de előre vettette új elfoglaltságok düheit. Nem érdemes bosszankodni: a lényeg mégsem a bal-hé volt, hanem a béke.

Egyelőre, legalább addig, amíg a Nemzetközi Valutaalap nem tőlünk kér kölcsön.

Bodor Pál

■ Új termékek a Herbáriától

A filterezett hibiszkusz

Több új készítményt dob a piacra a napokban a Herbária Rt., Magyarország legnagyobb gyógynövényfeldolgozó társasága. Soproni Tamás igazgató az MTI-nek elmondta, hogy hamarosan a boltokba kerül az üdítő hatású gyógytea, a filterezett hibiszkusz. Másik újdonság az úgynevezett „álompárna,” amelyet toll és pehely helyett speciális gyógynövényekkel béleltek ki. A gyógy-füvekben lévő illóanyagok be-légzés útján fejtik ki nyugtató hatásukat, ezért különösen az alvászavarral küszködő, idős-korú emberek számára ajánl-ják. A Herbária termékpalet-tájának újdonsága a vesegör-csőt oldó és a szervezet sóhá-ztartását szabályozó Diuro csepp is. Egy másik készítmény, a Cholavit az epe mű-ködésért segíti, míg a Robofit cseppek a stressz káros hatá-

sait ellensúlyozzák, növelve a szervezet fizikai és szellemi teljesítőképességét. A Resculin tinktura érelmeszesedés ellen hat, illetve a meszesedés szív-és érrendszeri szövődeményei megelőzésére készült gyógy-termék. Valamennyi új készítmény rendelkezik érvényes egészségügyi okmányokkal.

Az új termékeket a Herbária hagyományos és a hamarosan kiépülő franchise rendszerben működő boltjaiban árulják. A fővárosiakkal együtt jelenleg 30 boltot üzemeltet a Herbária. Azt tervezik, hogy 1995 köze-péig egységes arculattal csak-nem 100 üzletet nyitnak, így minden nagyobb városban elérhetőek lesznek. A Herbária tavaly 800 millió forint értékű gyógyterméket és készítményt forgalmazott, és az idén szeret-nék elérni az 1 milliárdos árbe-vételt.

■ Az előzetes termésbecslés-nél sosem árt az óvatosság, hisz pár hét alatt is sok minden történhet, teszem azt a szép kalászu búzával. Napjaink idő-járása sokat segíthet vagy ron-títhat még a szemek teltségén, minőségén és egészségén. Egy biztos, ha eljön az ideje, le kell aratni, tárolni, s a termelő mi-előbb pénzt is szeretne érte lát-ni. A bevetett terület és a jónak látszó hozamok alapján biztos-ra vehető, hogy bőven megte-rem a kenyérnek és takarmány-nak való. Eltérés csak az ex-portálható tétel nagyságában lehet, amit napjainkban 1 mil-lió tonnányira taksálnak.

A megyei gabonaforgalmi vállalatok ma már nem egyed-uralmukodók a felvásárlásban. A szegedi székhelyű Dél-Gabona Rt.-t a decentralizált privatizá-ciót követően, tiszta profilú, csak őrléssel foglalkozó cég-ként tarthatjuk számon. Tráser Ferenc igazgatótól megtudtuk, hogy a megyei termésmennyi-ségnek maximum egyharmadát tudják, illetve kívánják megvá-sárolni. Ennek zömét, 40 ezer tonna búzát szerződéssel is le-kötöttek. A tonnánként 9 ezer forint körüli – tőzsdeivel meg-egyező – ár a szállítási távol-ságtól, minőségtől, tételnagy-ságtól függően egyedenként el-térő.

Kínálati piacra utaló jel, hogy több év után először a termelők forszírozták inkább a szerződés-kötést. Továbbra is érvényes tétel, hogy a gabona nagykereskedelmében, export-jában csak tőkeerős cégek rúg-hatnak labdába. A tavaly még az Agrimpex és a pesti székhelyű Gabona Rt. uralta a terepet, most az Agrimpex vezetésvál-tásában kicsúcsosodó gondok a helyzet átértékelődését jelzik. Egy biztos, térségünkben ke-vésbé érezhető a jelenlétük.

A malomipar idei beszerzé-seiben ragaszkodik a homogén, nagy tételekhez, az ellenőrzött, úgynevezett „pedigrés” táblák-ról származó búzához. A nagy tárolókban, silókban kevéske fertőzött gabona is elronthatja

■ Aratás előtt

Nehéz búzakalászosok

Lábon még jól mutat. (Schmidt Andrea felvétele)

a többi. A garantált áras álla-mi felvásárlás is hasonló, ke-mény követelményeket tá-maszt.

E kritériumok alapján nehéz elképzelni, hogy pár hold ter-mésével az idén először töme-gesen jelentkező kistermelők a saját felhasználást leszámítva miféle piacokra számíthatnak.

Sok csalódás forrása lehet a kötelező állami felvásárlásról berögzült emlékkép. A szab-vány szerinti nedvességtarta-lom legtöbbször igényelné a szárítást. Ha nincs azonnal a föld végében a vevő, tárolni is kellene a szemet, méghozzá szakszerűen. Pár év alatt a szükség és a tapasztalás bizo-

nyára kialakítja a célszerű megoldásokat, de aratni az idén is kell.

A fábiansebestyéni mező-gazdasági szövetkezet elnöké-vel, Farkas Sándorral, aki egyben a megyei érdekvédelmi szövettség szakmai választmányának is a vezetője is beszél-gettünk a várható kilátásokról. Térségünkben az öt tonnás átlagot sem tartotta kizártnak, amennyiben a természet erői közbe nem szólnak. Tapaszta-lata szerint alszik a piac, aki-nek van lehetősége kivár. A 8200 forintos garantált árra be-jelentkezni egyenlő a megbé-kélással: haszon ismét nincs a termelésen. A termelő szerinti reális indulási ár nem lehet kevesebb, mint kilencezer fölött pár száz forinttal. Az 1100 hektáron gazdálkodó egység vezetője még bízik abban, hogy a termelők össze tudnak fogni saját érdekeik védelmében.

Az országos érdekvédelmi szervezet, a MOSZ szerint az ellenmondásos, túlkínálati helyzet mindenképp aratáskori megoldást kíván. Ha nem vég-legest, legalább átmenetileg a búza intervenció felvásárlásá-ról, s a felesleg exporttámoga-tásáról. A tényleges intervenci-ós beavatkozás mértékét fél-millió tonnára taksálják. Az ál-lami készletek feltöltése is csökkentené a feszültséget. A javaslat szerint az 50 milliárd forint értékűre taksált kalászos ágazat egyensúlyban tartásá-hoz 1-1,4 milliárd forintra min-denképp szükség lesz. A meg-kerülhetetlen döntést vagy a le-köszönő, vagy az új kormány mindenképp meg kell hozni. Jobb lenne előbb, mint utóbb.

Tóth Szeles István

■ Miből, s hogyan élünk?

Ezer lakosra kettő

Budapest belvárosának eli-tebb részein 75-80 ezer forin-tos az átlagos négyzetméterár. Ehhez képest szerény a Város-figet környéki 50 ezer/négyzet-méter, vagy a budaörsi lakóte-lepi panelár, a 32-34 ezer for-rint négyzetméterenként. Vidé-ken persze ennél kevesebbe kerül egy-egy négyzetméternyi lakótér. Az Ingatlan Piac-ban a közelmúltban közzétett panel-árlista szerint a nagyvárosok közül (sajnos) Szeged közeli-t leginkább a pesti kvótát: ná-lunk kiemelt (pl. újszegedi) la-kótelepen 30-35 ezer forintot

A családalapító fiatalok önálló lakáshoz jutását, illetve a gyermekekkel gyarapodó családok nagyobb lakásba költözését számos tényező gátolja. A kisebb jövedelműek – különösen az egy keresetből élő familiák – számára már a panellakások árai is megfizethetetlenek. (Pedig a lakásszektor árnövekedése a korábbi évekhez képest megtorpant.)

kóstál egy-egy négyzetméter, az átlagos lakótelepeken pedig 24-27 ezret. Ugyanez Debre-cenben „csak” 25-28 ezer, il-letve 18-20 ezer. Szolnokon pedig már 14-17 ezer forintért is hozzá lehet jutni egy-egy át-

lagos lakótelepi lakás négyzet-méteréhez.

A helyzetet súlyosbítja, hogy egyre kevesebb lakás épül: Budapestén tavaly ezer lakosra 3,5 új otthon jutott, Csongrád megyében pedig

mindössze 2. (Ez az 1950-es évek „szintjének” felel meg.) Szűkebb pátriánkban 1993-ban 27 százalékkal kevesebb új ot-tonhona költöztek be, mint 1992-ben. A KSH megyei igazgató-ságának elemzése megemlíti, hogy a Csongrádban tavaly felépült 894 lakással szemben 1976-ban például közel 6 ezret építettek. Megjegyzem: rendkí-vül aggasztónak tűnik az a ten-dencia, hogy 1992 első felébe óta egyetlen egy új lakás sem épült megyénkben önkormány-zati beruházásban. (Az önkor-mányzati részvétel a lakáste-remtésben a lakosságnak nyújtott közvetett segítségi formák-ban – pl. vidéken olcsó telek, közművesítési részletfizetési kedvezmény, stb. – formában jelenik meg.)

Szabó Magdolna

Darvasi László

Szív Ernőnek hasonmása van

közben arra gondolt, hogy valami nagyon súlyos közlekedési kihágást követett el, ezért inkább nem kérdez, nehogy az okvetetlenkedés tovább dühítse az amúgy is dühösnek látszó órnagy típusú rendőrt.

– Ez a magé? – nézte a kerékpárt az órnagy típusú rendőr.

– Az enyém – mondta Szív Ernő, miközben visszavehette az igazolvá-nyát. Az órnagy típusú rendőr menni készült.

– Súlyosat vétettem? – kérdezte egyszerre Szív Ernő.

Igazán nem akart Szív Ernő bele-avatkozni az órnagy típusú rendőr munkájába, mert hát a munkáját vé-gezte, az kétségtelen, csak hát Szív

Ernőnek is beszámolási kötelezettsé-ge volt Szív Ernőné felé a bírság nagyságát illetően. Márpedig jó lett volna valami bizonyosságot kapni.

– Nem követett el szabálytalansá-got – mondta az órnagy.

– Valóban nem? – érdeklődött Szív Ernő.

– Az is lehet, hogy magának van egy hasonmása – mondta az órnagy.

– Igen, ez könnyen lehetséges – mondta Szív Ernő.

– Aki etikátlanul közlekedik – folytatta az órnagy.

– Őszintén szólva – vallotta be Szív Ernő –, mostanában vittem né-hányszor a feleségemet a hátsó ülé-sen...Tudom, nem szabadna.

– Egyáltalán nem erre gondolok – mondta az órnagy.

– Egyáltalán nem? – érdeklődött Szív Ernő.

– Az az ember – mondta az ór-nagy – aki...pontosan így néz ki...mint maga, kerékpározik az utcá-kon, az út közepén egyszer csak meg-áll, visszataszító módon a kövezetre csapja a taknyát, és ha figyelmezte-tik, dührohamot kap, majd pedig trá-gár szavak és kiáltások kíséretében megrugdossa az autót, netán az autót.

– Értem – mondta Szív Ernő – szóval megrugdossa.

– És a fekete kerékpárja? – kér-dezte váratlanul az órnagy.

– Nincsen – mondta Szív Ernő, és először örült, hogy piros a kerékpár-ja. Aztán arra gondolt, hogy az ór-nagy típusú rendőr Babits Gólyakali-fáját olvassa éppen.

– És látta is ezt az alakot? – kér-dezte ekkor Szív Ernő.

– Miért mentem volna maga után? – Logikusan hangzik – mondta Szív Ernő.

Az órnagy típusú rendőr menni készült.

– És akkor most mi lesz – érdeklődött Szív Ernő, miközben róla ké-szült feljegyzésekre bámult.

– Felírtam az adatait.

– Igen, azt látom – mondta Szív Ernő.

– Most már megvannak az adatai

– mondta az órnagy típusú rendőr, és azzal elment. Ennyi. Így aztán Szív Ernő is felült a kerékpárra, de a to-vábbiakban igen óvatosan és körülte-kintően hajtott. Őszintén szólva attól tartott, hogy egyszer csak saját maga-val jön majd szemben.

Kiderült az idő, következésképpen Szív Ernő úgy döntött, hogy kerékpárral hajt be a redakcióba. Szív Ernő végigkerekezett a Hétv-ezér utcán, áthajtott a benzingőzös nagykorúton, megtekintette a rendő-rség szép, piros épületét, majd úgy haladt a fényes Madách utcában, mint egy elégedett mondat. Aztán megállt, mert megállították. Egy autó állította meg Szív Ernőt, mely autóból pontosan egy darab fehér in-ges, órnagy típusú rendőr ugrott ki, és azt mondta Szív Ernőnek:

– Adj ide az igazolványát!

Szív Ernő arra gondolt, hogy igen nagy baj van akkor, ha egy rendőr nem köszön. Habár az is lehet, hogy egy órnagy típusú rendőrnek már nem kell köszönnie. Mindenesetre Szív Ernő átadta az igazolványát, majd pedig pontos válaszokat adott olyan kérdésekre, melyek az anyuká-ja nevét, a foglalkozását, továbbá a lakcímét firtatták. Az órnagy típusú rendőr ezen információkat lejegyzés alkalmazásával rögzítette, majd meg-tekintés útján Szív Ernő kerékpárját is vizsgálat tárgyává tette. Szív Ernő